

SENTIR AMB EL COR I VIURE A TRAVÉS DE L'ÀNIMA

UNA INTEL·LIGÈNCIA SENSIBLE I CORDIAL, I UNA INTEL·LIGÈNCIA ESPIRITUAL, TAMBÉ ECOLÒGIQUES

LEONARDO BOFF

servicioskoinonia.org

El temps corre en contra nostre i urgeix la necessitat del canvi de mentalitat. Tots els sabers han de ser *ecologitzats*, és a dir, posats en relació els uns amb els altres i orientats vers el bé de “la Comunitat de vida”. Així mateix, totes les tradicions espirituals i religioses estan cridades a fer que la consciència de la humanitat desperti a la seva missió de ser la cuidadora d’aquesta herència sagrada rebuda de l’univers i del Creador que és la Terra viva, l’única llar que tenim per viure. Juntament amb la intel·ligència intel·lectual ha de venir la *intel·ligència sensible i cordial* i sobretot la *intel·ligència espiritual*.

Una notable contribució prové del conegut psicoanalista Carl Gustav Jung (1875-1961), que en la seva psicologia analítica concedeix gran importància a la sensibilitat, i va sotmetre a dures crítiques el científisme modern. Per a ell, la psicologia no reconeix fronteres entre cosmos i vida, entre la biologia i l’esperit, entre el cos i la ment, entre allò conscient i allò inconscient, entre individual i col·lectiu. La psicologia té a veure amb la vida en la seva totalitat, en la seva dimensió racional i irracional, simbòlica i virtual, individual i social, terrenal i còsmica, i amb els seus aspectes ombrívols i lluminosos.

Va saber articular tots els sabers disponibles, descobrint connexions ocultes que revelaven dimensions sorprenents de la realitat. És conegut el diàleg que Jung va mantenir el 1924-1925 amb un indígena de la tribu *Pueblo* a Nou Mèxic (EUA). Aquest indígena creia que els blancs estaven bojós. Jung li preguntà per què estarien bojós els blancs. I l’indígena va respondre-li: “Diuen que pensen amb el cap”. “I és clar que pensen amb el cap”, va contestar-li Jung, “com penseu vosaltres?”. L’indígena, sorprès, respongué: “Nosaltresensem aquí”, i va senyalar el cor (*Recuerdos, sueños, pensamientos*, p. 233). Aquest fet va transformar el pensament de Jung: va entendre que l’home modern havia conquerit el món amb el cap, però havia perdut la capacitat de *pensar i de sentir amb el cor i viure a través de l'ànima*.

Per descomptat que no es tracta d’abdicar de la raó –la qual cosa seria una pèrdua per a tothom– sinó de *rebutjar la limitació de la seva capacitat de comprendre*. Cal tenir en compte allò sensible i cordial com a elements centrals de l’acte de coneixement. Permeten captar valors i sentits presents en la profunditat del sentit comú. La ment sempre està immersa en un cos; per això està sempre impregnada de sensibilitat, i no només cervellitzada.

A les seves *Memòries*, Jung diu: “hi ha tantes coses que m’omplen: les plantes, els animals, els núvols, el dia, la nit i allò etern, present en els homes. Com més insegur de mi mateix em sento, més creix en mi el sentiment del *parentesc amb el tot*”.

El drama de l’ésser humà actual és haver perdut la capacitat de viure un *sentiment de pertinença*, quelcom que les religions sempre garantiren. Allò que s’oposa a la religió no és pas l’ateisme o la negació de la divinitat. Allò que s’hi oposa és la incapacitat de *lligar-se i relligar-se amb totes les coses*. Avui les persones estan *desarrelades*, desconnectades de la Terra i de l’ànima, que és l’expressió de la *sensibilitat* i de l’*espiritualitat*.

Si no rescatem avui la *raó sensible*, que és una dimensió essencial de l’ànima, difícilment arribarem a respectar el valor intrínsec de cada ésser, a estimar la Mare Terra amb tots els seus ecosistemes, i a viure la compassió amb els patidors de la natura i de la humanitat.

El Papa cita el commovedor final de la “Carta de la Terra”, que resumeix bé l’esperança que disposa en Déu i l’afany dels éssers humans: “Que el nostre temps sigui recordat pel despertar d’una nova reverència davant la vida, per la decisió definitiva d’assolir la sostenibilitat, per la intensificació de la lluita per la justícia i la pau, i per l’alegre celebració de la vida” (núm. 207).

